

Spis treści tomu drugiego

IV. Rozwój i rozpowszechnienie chrześcijaństwa na terenie prowincji zachodnich Cesarstwa Rzymskiego oraz kształtowanie się jego odłamów doktrynalnych od 306 do 430 roku	307
1. Liczebność i terytorialne rozmieszczenie chrześcijan w Cesarstwie Rzymskim w IV i na początku V wieku	307
2. Wpływ chrześcijaństwa na sztukę i przemiany w technice pisanie oraz na kształt ksiąg antycznych	321
3. Struktura organizacyjna Kościoła katolickiego w Cesarstwie ze szczególnym uwzględnieniem prowincji zachodnich w IV i w pierwszych dziesięcioleciach V wieku	341
4. Podziały doktrynalne w chrześcijaństwie na obszarze Cesarstwa Rzymskiego od panowania Konstantyna Wielkiego do śmierci św. Augustyna ze szczególnym uwzględnieniem Zachodu . .	369
4.1. Kształtowanie się herezji w chrześcijaństwie antycznym	369
4.2. Nieortodoksyjne odłamy chrześcijaństwa i ich działalność na zachodzie Cesarstwa	376
V. Początki monastycyzmu i rozwój kultury chrześcijańskiej oraz jej wpływ na przemiany życia kulturalnego, społecznego i religijnego Rzymian na Zachodzie od 306 do 430 roku	425
1. Życie pustelnicze i działalność wspólnot monastycznych w zachodnich prowincjach Imperium od początków IV wieku do 430 roku	425
1.1. Założyciele, fundatorzy klasztorów i oddziaływanie wspólnot cenobickich na zachodzie Cesarstwa	425
1.2. Najstarsze reguły klasztorne i ich wpływ w zachodnich prowincjach Cesarstwa od drugiej połowy IV wieku . . .	460

1.3. Działalność Ambrożego z Mediolanu, Augustyna z Hippony, Chromacjusza z Akwilei, Hieronima ze Strydonu, Rufina z Akwilei, Hilarego z Poitiers i innych zakonodawców w prowincjach zachodnich	463
2. Powstawanie wspólnot eremickich i monastycznych w prowincjach zachodnich Cesarstwa	480
2.1. Rozwój wspólnot zakonnych na terenie Italii od drugiej połowy IV wieku	480
2.2. Początki życia monastycznego w prowincjach galijskich	496
2.3. Rozwój klasztorów na terenie rzymskiej Afryki a spór katolicko-donatystyczny	501
3. Pochodzenie społeczne założycieli klasztorów w Afryce, Galii, Italii, Hiszpanii i Brytanii	504
4. Szkoły klasztorne, biblioteki i rozwój kulturalny mnichów i mniszek w prowincjach zachodnich w IV i na początku V wieku	517
5. Formy sporu chrześcijańsko-pogańskiego na gruncie literatury antycznej i szkolnictwa	528
6. Chrystianizacja przestrzeni społecznej, urzędów publicznych i administracji w latach 395–430	542
Zakończenie	545
Bibliografia	559
Indeks osób	663
Summary	675